

Toimintakertomus 2017

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto
MTK-Kaakkois-Suomi ry

Sisällysluettelo

1. Puheenjohtajan katsaus

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1 Arvot ja toiminta-ajatus

2.2 Tietoja toimialueesta

2.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa vuonna 2017

2.4 Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1 Jäsenet

3.2 Kunniajäsenet

3.3 MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät

3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1 Johtokunta

3.4.2 Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat

3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat

3.4.5 Toimitilat

3.4.6 Toimihenkilöt

3.4.7 Edustajat MTK:ssa

3.4.8 MTK:n valiokunnat

3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

4. Vuoden 2017 toiminta

4.1 Edunvalvonta

4.2 Koulutukset ja tapahtumat

4.3 Kuluttajatyö

4.4 Hanketyö

4.5 Kannanotot ja tiedotteet

4.6 Liiton kokoukset

4.7 Johtokunnan toiminta

4.8 Edustus toimielimissä ja hankkeissa

5. Maaseutunuoret

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1 Maaseutuyrittäjyys

6.2 Peltokasvit

6.3 Maito

6.4 Liha

6.5 Luomu

6.6 Ympäristö- ja maapolitiikka

6.7 Sosiaalipolitiikka

7. Liiton talous

8. Jäsenpalvelut

9. Liiton johtokunnan 2018 yhteystiedot

1. Puheenjohtajan katsaus

Maa- ja metsätaloustuottajan kannalta satovuosi 2017 oli poikkeuksellisen haastava. Jatkuvat saateet vaikeuttivat ja estivät monin paikoin sadonkorjuun syksyllä ja vuosi olikin monelle katovuosi. Valtio ei maksa enää katokorvauksia ja vakuutusyhtiöiden tarjoamat satovahinkovakuutukset eivät ole kohdanneet viljelijöiden tarpeita hintojen kalleuden ja ehtojen takia.

EU:n tulevan maatalousohjelman valmistelu on alkanut Brysselissä. Tärkeimpiä tavoitteita ohjelmassa ovat yksinkertaistaminen, rahojen riittävä määrä, viljelijän markkina-aseman parantaminen ja hallittu rakennekehitys. Erityisesti päätös ruokamarkkina-asiamiehen toimen perustamisesta Suomeen antaa uskoa siihen, että viljelijöillä olisi enemmän neuvotteluvoimaa tuotteiden hintaan.

MTK:n järjestöuudistus menee eteenpäin suunnitellulla tavalla. Valiokunnat ja verkostot aloittivat toimintansa vuonna 2017. Mittavaa jäsenmaksu-uudistusta on valmisteltu valtuuskunnan päätösten mukaisesti pitkin vuotta. Varsinaisia lopullisia päätöksiä tulee vuoden 2018 valtuuskunnissa. Maa- ja metsätilojen määrä vähenee tasaista tahtia, mihin haasteisiin on uudistuksen tarkoitus vastata.

Maakuntauudistuksen suunnitteluryhmissä olemme olleet mukana vaikuttamassa. Useita meitä koskettavia asioita siirtyy ELY:stä ja kunnista maakuntien päätettäväksi. Erityisesti lomituksessa on maakuntien yli meneviä toimintoja. Nämä toiminnat pyritään jatkossakin hoitamaan samalla tavalla.

Taloudellisesti vaikeat ajat ja vahva byrokratia maatalan toiminnassa ovat uuvuttaneet monia viljelijöitä. Maaseuturahaston rahoittama Virtaa Viljelijälle hanke auttaa viljelijöitä jaksamisessa. Jo hankkeen alku on näyttänyt, että tälle hankkeelle on ollut tarvetta.

Vuosi 2017 oli monien vastoinkäymisten vastapainoksi myös juhlavuosi. Suomi, MTK, MTK-liitot, MTK-yhdistykset ja monet muut yhdistykset täyttivät 100 vuotta. MTK:n juhlavuosi alkoi Kaakkois-Suomessa Kuusankoskella teemalla ”Syödään yhdessä” helmikuun 13. päivä. Pitkin vuotta oli paljon juhluvuoden teemaan ammattilypeys ja tunnuslauseeseen ”100 vuotta kasvua” liittyviä tapahtumia. Vuoden kohokohta oli MTK:n liittokokous ja 100-vuotisjuhla Helsingin Messukeskuksessa 9.-10. kesäkuuta. MTK-Kaakkois-Suomen onnistunut 100-vuotisjuhla pidettiin Lappeenrannan kaupungintalolla 25. marraskuuta.

Haluan kiittää kaikkia jäseniä, yhteistyökumppaneita, johtokuntaa ja toimihenkilöitä menneestä juhluvuodesta ja toivottaa voimia seuraavalle vuodelle. Hyvällä yhteistyöllä ja toisten kannustamisella jaksamme toimia ammatissamme sekä tehdä hyvää edunvalvontaa.

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1 Arvot ja toiminta-ajatus

Liiton toiminnan arvot

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto, MTK-Kaakkois-Suomi ry, toimii alueellaan jäsentensä, maa- ja metsätaloustuottajien sekä maaseutuyrittäjien, etujen valvojana ja puolenpitäjänä.

Liiton toiminnalle on hyväksytty seuraavat arvot:

Maahenki
Asiantuntevuus
Tulevaisuushakuisuus
Sisäinen tasa-arvo

Liiton toiminta-ajatus

MTK-Kaakkois-Suomen tehtävänä on turvata jäsentensä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä kehittää niitä.

Liitto vaikuttaa alueellisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kunta-, maakunta- ja valtakunnan tasolla tehtäviin päätöksiin. Liiton tavoitteena on taata jäsenille tasavertaiset toimintamahdollisuudet.

2.2 Tietoja toimialueesta

Liiton toimialue kattaa Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Tämän lisäksi liiton toimialueeseen kuuluu osia Etelä-Savon ja Uudenmaan maakunnista.

Kymenlaakson maakunnan maapinta-ala on 5.149 km², asukasluku vuoden 2017 lopussa 177.367 ja asukastiheys n. 34 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus). Kymenlaakson maakunnassa on kolme kaupunkia: Kouvola, Kotka ja Hamina.

Etelä-Karjalan maakunnan maapinta-ala on 5.328 km². Asukasluku Etelä-Karjalassa oli 129.895 (31.12.2017) ja asukastiheys n. 24 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus). Vertailun vuoksi todettakoon, että koko Suomen asukastiheys on n. 18 asukasta neliökilometrillä. Etelä-Karjalassa on kaksi kaupunkia: Lappeenranta ja Imatra.

MTK-Kaakkois-Suomi toimii 18 kunnan alueella: Kouvola, Iitti, Pyhtää, Loviisa, Kotka, Hamina, Virolahti, Miehikkälä, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Mikkeli, Lappeenranta, Taipalsaari, Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi ja Parikkala.

2.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa

<i>Tuotantosuunta</i>	<i>tilojen lkm</i>	
	2017	2016
Viljanviljely	1300	1415
Muu kasvituotanto	813	756
Kasvihuonetuotanto	35	35
Avomaan tuotanto	54	58
Maidontuotanto	300	372
Naudanlihan tuotanto	119	127
Muu nautakarja	19	23
Sikatalous	10	20
Siipikarja	9	4
Muu laidunkarja	158	208
Sekamuotoinen tuotanto	144	120
Yhteensä	2961	3138

Lähde: Luke

2.4 Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

Maatilojen tulot (brutto, ei sis. ALVia) vuonna 2016 (Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto)

	%	milj.€
Maatalouden myyntitulot		
Maito	51	39,1
Naudanliha	10,1	8,0
Sianliha	6,5	5,0
Muu liha	0,6	0,5
Kananmuna	0,6	0,5
Viljat	18,2	13,80
Muut kasvit	13	9,7
Maatalouden myyntitulot yhteensä	100	76,6
Myyntitulojen osuus kokonaistuloista	23,5	
Maatalouden tulotuet	28,5	92,8
Metsätulot (maanviljelijät)	18	57,8
Siviansiotulot	30	98,7
Yhteensä	100	325,9

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1 Jäsenet

Kertomusvuoden ajan liiton jäsenenä on ollut 18 maataloustuottajain yhdistystä. Lisäksi Etelä-Karjalan Osuuspankki, LähiTapiola, Lihakunta, LSO-osuuskunta, ProAgria Etelä-Suomi, Tuottajain Maito, Kymenlaakson Lihanautakerho, Kymenlaakson kasvinviljelijät sekä Kaakon ja Kymenlaakson metsänhoitoyhdistykset ovat liiton yhteisöjäseniä.

3.2 Kunniajäsenet

Liiton kunniajäseniä ovat seuraavat henkilöt:

maanviljelijä *Viljo Mattinen*
maanviljelijä *Ossi Illukka*
maanviljelijä *Kyösti Harju*
maanviljelijä *Reino Parkko*
maanviljelijä *Juha Saikko*

3.3 MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät

MTK-yhdistysten jäsenmäärä on toimintavuotena pienentynyt keskimäärin noin neljällä prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Seuraavassa taulukossa näkyy yhdistyskohtainen jäsenkehitys.

Yhdistys	Jäseniä 2017/2016	Yhdistys	Jäseniä 2017/2016
Anjalankoski	821/838	Parikkalan seutu	517/547
Elimäki	545/574		
Iitti	418/428	Ruotsinpyhtää	134/133
Jaala-Kuusankoski	310/316	Savitaipale	333/336
Joutseno	402/417	Suomenniemi	63/67
Lappee	742/775	Taipalsaari	234/240
Lappeenranta	48/48	Valkeala	605/634
Lemi	215/220	Vuoksi	496/517
Luumäki	299/306	Kaakko	1232/1301
Kymi-Pyhtää	323/345		
		Yhteensä	7737/8042

3.4 Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1 Johtokunta

Toimintavuoden liiton johtokunnan jäsenet ja heidän yhteystietonsa olivat seuraavat:

Kari Niemi	puheenjohtaja	040 704 4696
Pekka Helkala	varapuheenjohtaja	040 517 8370
Janne Kainulainen	jäsen	050 309 4805
Aleksi Kivelä	jäsen	040 755 0413
Juha Muuronen	jäsen, maaseutunuorten edustaja	040 507 8341
Helena Pesonen	jäsen	040 760 2735
Juha Sajomaa	jäsen, maaseutuyrittäjävastaava	040 512 2765
Matti Seitsonen	jäsen, kuluttajavastaava	0500 753 763
Antti Särkkä	jäsen	050 356 6997
Riitta Torikka	jäsen	050 541 0411
Matti Ahvonen	MTK:n valtuuskunnan jäsen	050 523 5483

3.4.2 Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat

MTK-Kaakkois-Suomi oli toimintavuonna mukana MTK-Hämeen, MTK-Uusimaan sekä NSP:n (Nylands Svenska Producentförbund) kanssa yhteisissä valiokunnissa seuraavasti:

Lihavaliokunta (yhteisvaliokunta Varsinais-Suomi-Satakunta-Pirkanmaa (VarSatPir) kanssa)

Janne Kainulainen	Parikkala
Ville Savelainen	Iitti

Luomuvaliokunta:

Mika Ala-Outinen	Savitaipale
Matti Seitsonen	Anjalankoski

Maitovaliokunta (yhteisvaliokunta VarSatPir kanssa)

Aleksi Kivelä	Kaakko
Riitta Torikka	Valkeala

Hyvinvointivaliokunta:

Helena Pesonen	Vuoksi
Riitta Torikka	Valkeala

Verovaliokunta:

Pekka Vihtonen	Lappee
Matti Ahvonen	Joutseno

Peltokasvivaliokunta (yhteisvaliokunta VarSatPir kanssa)

Pekka Helkala	Lappee
Juhani Laihia	Vuoksi

-toimivat myös viljakaupan tarkkailijoina

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:

Antti Suonio	Lemi
Aleksi Kivelä	Kaakko

Elinkeinopoliittika- ja yrittäjyysvaliokunta:

Juha Sajomaa	Elimäki
Jarmo Rautio	Vuoksi

Jäsenpalveluvaliokunta:

Pekka Halinen	Suomenniemi
Matti Seitsonen	Anjalankoski
Annukka Kimmo	MHY Kymenlaakso

Erikoiskasvivaliokunta:

Susanna Suonio	Lemi
Esa Vigren	Valkeala

Alueellinen metsävaliokunta:

Tuottajayhdistysten edustajat

Juha Metso	Parikkala
Kari Niemi	Valkeala
Antti Särkkä	Suomenniemi
Riitta Torikka	Valkeala

Metsänhoitoyhdistysten edustajat

Eero Kivistö	MHY Kymenlaakso
Jouni Muukka	MHY Mänty-Saimaa
Timo Partinen	MHY Etelä-Karjala
Sirkka Savukari	MHY Kaakko

Annukka Kimmo	MTK:n metsäjohtokunnan jäsen, 2. puheenjohtaja
---------------	--

3.4.3 Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

Toimintavuonna 2017 nuorten valiokunnan jäsenet olivat tuottajayhdistyksittäin seuraavat:

Yhdistys	jäsen	varajäsen
Anjalankoski	Anni Villikka	Henna Pekala
Elimäki	Mia Ylä-Outinen	Eija Hannula
Iitti	Veli-Matti Tuomala	Tero Ampuja
Jaala-Ksnk	Janne Rouhiainen	Harri Matikainen
Joutseno	Heikki Pukero	Risto Sepponen
Kymi-Pyhtää	Olli Marttila/Ville Simola	Tuomas Mattila
Kaakko	Juha Muuronen	Tuomas Kivelä
Lappee	Pekka Helkala	Aki Autio
Lemi	Susanna Suonio	Henri Tuuliainen

Luumäki	Anni Simola	Timo Töyrylä
Parikkala	Aki Makkonen	Janne Kainulainen
Savitaipale	Anna-Kaisa Kouvo	
Suomenniemi	Tomi Punkka	
Taipalsaari	Jouni Kivistö	Simo Vitikainen
Valkeala	Tommi Hasu	Heini Peräkylä
Vuoksi	Juho Tuuha	Henri Vento

3.4.4 Tilin- ja toiminnantarkastajat

Liiton tilintarkastajana toimi vuonna 2017 KPMG, toiminnantarkastajana vuonna 2017 toimi Juhani Laihia.

3.4.5 Toimitilat

MTK-Kaakkois-Suomella on toimistot Kouvolassa Maa- ja Metsätalossa osoitteessa Hovioikeudenkatu 16 sekä Lappeenrannassa Viljelystalossa osoitteessa Pormestarinkatu 6. Toimistotiloja ovat käyttäneet viljelijäasiakaskäynteihin Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA:n asiamiehet sekä Lappeenrannassa että Kouvolassa.

3.4.6 Toimihenkilöt

Liiton toimihenkilöt vuonna 2017 olivat:

Toiminnanjohtaja Tuula Dahlman (vuorotteluvapaa 1.3.2016 - 23.2.2017)
 Vt. toiminnanjohtaja Vesa Kallio, 1.3.2016 - 23.2.2017
 Kenttäpäällikkö Eeva Saarikorpi
 Kenttäpäällikkö Marjut Henttonen
 Ma. kenttäpäällikkö Eija Paronen, 1.3.2016 - 23.2.2017

Virtaa viljelijälle -hanke: hankepäällikkö Anni Kekki, 1.2.2017 alkaen

3.4.7 Edustajat MTK:ssa

Toimintavuonna 2017 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valtuuskunnassa:

Kari Niemi, liiton puheenjohtaja, Valkeala
 Matti Ahvonen, Joutseno
 Helena Pesonen, Vuoksi
 Matti Seitsonen, Anjalankoski

3.4.8 MTK:n valiokunnat

Toimintavuonna 2017 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valiokunnissa:

Jäsenpalveluvaliokunta:

Matti Seitsonen

Annukka Kimmo

Erikoiskasvaliokunta:

Perunaverkosto

Susanna Suonio, varapj.

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta:

Aleksi Kivelä, varajäsen

Jouni Aalto, MHY Kymenlaakso, varajäsen

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta:

Pekka Vihtonen

Nuorten valiokunta:

Aki Makkonen

3.4.9 Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

Tuottajayhdistysten hallinnossa ovat toimineet yhdistyksittäin seuraavat henkilöt:

Anjalankoski

Lasse Siukkola, pj., Sanna Seitsonen, siht.

Elimäki

Tuulikki Pakkanen, pj., Raija Mettälä, siht.

Iitti

Tero Kiviaho, pj., Anu Soikkeli, siht.

Jaala-Kuusankoski

Leena Väärälä-Vesa, pj., Tapani Mikkola, siht.

Joutseno

Pasi Parvinen, pj., Kari Pettinen, siht.

Kymi-Pyhtää

Olli Marttila, pj., Timo Vanhala, siht.

Lappee

Risto Talonpoika, pj., Hanna Puolakka, siht.

Lappeenranta

Jari Makkonen, pj., Eeva Saarikorpi, siht.

Lemi

Esa Kiiski, pj., Mira Metso, siht.

Luumäki

Anni Simola, pj., Jarmo Strandman, siht.

Kaakko

Aleksi Kivelä, pj., Pirjo Seppälä, siht.

Parikkalan seutu

Aki Makkonen, pj., Mia Saukkonen, siht.

Ruotsinpyhtää

Jukka Penttilä, pj., Sakari Salmela, siht.

Savitaipale

Jouni Muukka, pj., Siru Lavikka, siht.

Suomenniemi

Jussi Karhula, pj., Pekka Halinen, siht.

Taipalsaari

Kari Turkia, pj., Sari Kantonen, siht.

Valkeala

Kari Niemi, pj., Matti Kousa, siht.

Vuoksi

Heikki Liukkonen, pj., Minna Nikko, siht.

4. Vuoden 2017 toiminta

Toimintavuonna järjestettiin aktiivisesti jäsenkoulutuksia ja muita tapahtumia.

Yhteistyötä tehtiin mm. jäsenyhdistysten, muiden MTK-liittojen, MTK:n ja sidosryhmien kanssa.

Metsäpuolen käytännön yhteistyötä jatkettiin vuonna 2015 aloittaneen metsävaliokunnan kanssa.

4.1 Edunvalvonta

Maakunta- ja soteuudistus

Maakuntauudistuksen valmistelu eteni vuonna 2017, ja siihen osallistuttiin aktiivisesti. Heti alkuvuonna sekä Kymenlaakson maakuntajohtaja Jaakko Mikkola että Etelä-Karjalan maakuntajohtaja Matti Viialainen olivat MTK-Kaakkois-Suomen johtokunnan vieraina kertomassa suunnitelmista. Pitkin vuotta liitto seurasi uudistuksen etenemistä ja vaikutti edustajiensa kautta valmistelutyöhön asianomaisissa työryhmissä ja tapaamisissa. Suuri muutos tulee olemaan se, että jatkossa maakun-

nan päättäjät ovat faktisesti vastuussa maakuntien kehittymisestä, eikä vastuuta voi siirtää muualle. Tärkeää on löytää aktiivisia, maaseudun elinkeinoja ymmärtäviä ehdokkaita maakuntavaaleihin, sillä jatkossa maakunta on maatalousyrittäjän pääasiallinen kumppani.

Kansanedustajien tilakäynti

Loppukesällä, sopivasti budjettiriihen alla, alueen kansanedustajat kutsuttiin maatilavierailulle Simpeleelle. Tapaamisessa liiton edustajat toivat esille huolensa hallituksen suunnittelemista, jopa kymmenen prosentin suuruisista, leikkauksista maataloustuloon. Erityisesti ihmeteltiin kotieläintuottajia koskevia lomitusleikkauksia. Tilan emäntä Helena Pesonen totesi, että maatalousyrittäjien jaksaminen politiikan puristuksessa on todellakin koetuksella: elintarvikeviennin pakotteiden voimassaoloa on jatkettu, maatalouden kannattavuuskriisi jatkuu ja byrokratia ahdistaa. Esillä oli myös myöhässä olevien korjuutöiden myötä kasvava huoli sadon laadusta ja määrästä.

Myönteistä viestintää: Ruoka-ala työllistää Kaakkois-Suomessa

Syksyllä tapetilla oli Luonnonvarakeskus Luken tutkimus elintarvikesektorin työllistämisaikutuksista. Ruoka-alan suora työllistävä vaikutus Kaakkois-Suomen alueella on yhteensä lähes 13.000 henkeä. Maataloudessa, elintarviketeollisuudessa, elintarvikkeiden tukku- ja vähittäiskaupassa ja ravitsemispalveluissa työskentelee Etelä-Karjalassa noin 6.000 ja Kymenlaaksossa noin 7.000 henkeä. Tämän päälle tulevat välilliset vaikutukset, mm. kuljetus ja liikenne sekä rakennusteollisuus. Maatalous tukee maakunta- ja kuntataloutta sekä maaseudun pysymistä asuttuna ja elinvoimaisena. Maatalouden luoma arvonlisäys on Etelä-Karjalassa n. 33 miljoonaa euroa ja Kymenlaaksossa lähes 40 miljoonaa euroa (MTK-Kaakkois-Suomen tiedote).

Surkea syksy näkyi edunvalvonnassa

Sadonkorjuuolosuhteiltaan surkea syksy oli painopisteenä loppuvuoden edunvalvonnassa niin liitto- kuin valtakunnan tasolla. Muun muassa MTK-liittojen toiminnanjohtajat lähestyivät syyskuun alussa maatalousministeri Jari Leppää ja vaativat välittömiä toimenpiteitä asiassa. Jari Leppä kutsuttiin myös tilavierailulle Lemille, missä hän sai viljelijöiltä suoraan palautetta. MTK kokoontui syyskuussa muiden Pohjoismaiden ja Baltian tuottajajärjestöjen kanssa Brysselissä kriisikokoukseen, jossa käsiteltiin viljelijöiden vaikeaa tilannetta. MTK ja em. tuottajajärjestöt vaativat komissiolta ja maatalousministereiltä ripeitä toimia maatalojen heikon taloustilanteen takia

Uudet maakuntaohjelmat

MTK-Kaakkois-Suomi osallistui toimintavuonna aktiivisesti niin Kymenlaakson kuin Etelä-Karjalan uusien maakuntaohjelmien suunnitteluun päättäjätapaamisin ja lausuntojen muodossa. Samoin annettiin näkemykset Kymenlaakson biotalouskyselyyn. Maakuntaohjelmissa asetetaan maakunnan keskeiset kehittämistavoitteet ja määritellään niitä toteuttavat toimintalinjat ja ne laaditaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Niin Kymenlaakson kuin Etelä-Karjalan maakuntaohjelma pitää kuitenkin sisällään myös pidemmän aikavälin maakuntasuunnitelman ja osa tavoitteista ulottuu vuoteen 2030.

Saimaan geopuisto

Viime vuonna jätettiin YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescolle hakemus geopuiston perustamisesta Saimaalle, Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan maakuntiin. Suomen tähän mennessä ainoa kansainväliseen verkostoon hyväksytty geopuisto on Pohjois-Pohjanmaan Rokua. Saimaan geopuisto -hankkeen takana on toissa vuonna perustettu yhdistys, johon kuuluu yhdeksän alueen kuntaa: Imatra, Lappeenranta, Mikkeli, Savitaipale, Taipalsaari, Juva, Sulkava, Puumala ja Ruokolahti. Tavoitteena on tuoda esille alueen ainutlaatuiset geologiset arvot sekä synnyttää uusia mahdollisuuksia yrittämiseen, esimerkiksi luontomatkailuun. MTK-Kaakkois-Suomi on ollut suunnittelemassa ja kommentoimassa hanketta. Viime vuonna tehtiin yhdessä Kaakkois-Suomen metsävaliokunnan ja MTK:n asiantuntijoiden kanssa maanomistajien käyttöön sopimusmalli. Se on tarvittaessa jäsenten käytettävissä, jos yksityismaille sovitaan Saimaan Geopark kohteita.

Sata vuotta edunvalvontaa

Niin keskusliitto, liitto, kuin moni tuottajayhdistyskin täytti viime vuonna sata vuotta. MTK-Kaakkois-Suomen osalta juhluvuosi huipentui marraskuun lopulla yhteiseen jäsenjuhlaan. Siihen osallistui runsaat 350 henkeä, joukossa lukuisia päättäjiä ja sidosryhmien edustajia, ja tilaisuus toimi samalla hyvänä verkostoitumisväylänä. Juhlapuheen piti ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen, järjestön tervehdyksen toi puheenjohtaja Juha Marttila ja Lappeenrannan terveiset puolestaan kaupunginjohtaja Kimmo Jarva. Tilaisuudessa julkistettiin liiton satavuotishistoriikki: Talonpojista maaseutuyrittäjiksi - MTK 100 vuotta Kaakkois-Suomessa, jonka toimitti Martti Linna.

4.2. Koulutukset ja tapahtumat

Toimintavuonna järjestettiin lukuisia jäsenkoulutuspäiviä ja tapahtumia, mm. seuraavat:

	TAPAHTUMA
	KEVÄT 2017
24.1.	Verokoulutus, Aikuiskoulutuskeskus Kouvola
25.1.	Verokoulutus, Viljelytalo Lappeenranta
28.1.	Maatalousyrittäjän hyvinvointipäivä, Holiday Club Saimaa Lappeenranta
13.2.	MTK 100 vuotta kasvua -juhluvuoden avajaistilaisuus, Kuusankoskitalo
28.2.	Koko perheen laskiaistiistai, Kouvolan Mielakka
11.3.	Myllymäen ulkoilupäivä, Joutseno

20.3.	Yhdistysten puheenjohtaja- ja sihteeripäivät
26.3.	MTK-Valkealan yhdistyksen 100-vuotisjuhla, Aitomäen ns.talo, Kouvola
28.3.	Viljelijän oikeudet ja oikeusturva -tilaisuus, Luumäen kunnan valtuustosali
29.3.	Kymenlaakson Maaseutufoorumi, Merikeskus Vellamo Kotka
5.4.	Viljamarkkinakoulutus I, Luumäki
19.4.	Liiton kevätkokous, Lappeenranta
22.4.	Orastaa! 2017 -kevätretki Lappeenrannan seudulle
9.-10.6.	MTK:n liittokokous ja 100-vuotisjuhla, Helsinki
30.6.	Tykkimäen kesätapaaminen, Kouvola
22.7.	MTK-Anjalankosken yhdistyksen 100-vuotisjuhla, Majoniemi, Kaipainen
23.7.	Jaala-Kuusankosken 100-vuotisjuhla, Jaalan-Hartolan pienviljelijäyhdistyksen talo, Jaala
	SYKSY 2017
3.9.	Lappeenrannan maaseutumarkkinat
9.-10.9.	Lähihuokamessut, Elimäki
16.9.	Valtakunnallinen Osta tilalta! -päivä
5.-6.10.	MTK1 -juhlaseminaari, Vierumäki
31.10.	Taloustalutuspäivä, Kouvola
1.11.	Taloustalutuspäivä, Lappeenranta
9.-11.11.	Maaseutunuorten syysparlamentti, Turku

14.11. ja 22.11.	Virtaa viljelijälle -hanke: MTEA 1 , mielenterveys elämäntaitona, Lappeenranta
18.11.	MTK-Kaakko yhdistyksen 100-vuotisjuhla, Hamina
25.11.	MTK-Kaakkois-Suomen liiton 100-vuotisjuhla , Lappeenranta
25.11.	Maaseutunuorten pikkujoulut , Lappeenranta
1.12. ja 2.12.	Virtaa viljelijälle -hanke: MTEA 1 , mielenterveys elämäntaitona, Kouvola
4.12.	Liiton syyskokous , Kouvola

4.3. Kuluttajatyö

Vuosittain järjestettävä kuluttajatapahtuma Maaseutufoorumi järjestettiin 29.3.2017 Kotkassa. Tapahtuma on useiden yhteistyökumppaneiden yhteinen aikaansaannos, MTK-Kaakkois-Suomi oli järjestelyissä mukana myös tänä vuonna. Tapahtuma kerää runsaasti kuluttajia ja maaseudun sidosryhmien edustajia pääasiassa Kymenlaakson alueelta.

Elokuussa järjestettiin yhdessä MTK-Lappeen kanssa kuluttajatapahtuma Lappeen raviradalla. Koko perheen tapahtuman ohjelmaan sisältyi myös MTK-Kaakkois-Suomen oma nimikkolähtö.

Lappeenrannan maaseutumarkkinat järjestettiin 3.9.2017. MTK-Kaakkois-Suomi ja Maaseutunuooret jakoivat tapahtumassa edellisvuosien tapaan uutispuuroa kuluttajille. Lähiuokamessut järjestettiin 9:nneen kerran Elimäellä 9.-10.9.2017. Liitto osallistui messuille omalla osastollaan.

Osta tilalta! -tapahtuma järjestettiin 16.9.2017. Etelä-Karjalassa maatalousministeri Jari Leppä osallistui päivään liiton kutsusta. Kymenlaaksossa tehtiin yhteistyötä ProAgria Etelä-Suomen kanssa, ja tapahtumaa edistettiin Leader-hankkeen avulla.

Eläinten Joulu -tapahtuma 3.12.2017 Kouvolan raviradalla houkutteli erityisesti lapsiperheitä. MTK-Kaakkois-Suomi osallistui tapahtumaan omalla osastollaan, jossa järjestettiin kuluttajille kysely kotimaisesta lihantuotannosta. Kyselyn palkintona arvottiin lähitilalla kasvatettu joulukinkku.

Koululaisvierailutoiminta jatkui vilkkaana ja sitä tuettiin mm. hankkimalla vierailutiloille ajankoh- taista materiaalia liittyen kotimaiseen ruoantuotantoon.

4.4 Hanketyö

Osta tilalta!

MTK-Kaakkois-Suomi teki yhteistyötä ProAgria Etelä-Suomen Osta tilalta! -hankkeen kanssa Kymenlaakson alueella. Liiton toimihenkilöt osallistuivat hankesuunnitteluun ja toteutukseen tiedottamalla hankkeesta tuottajille ja kuluttajille.

Virtaa viljelijälle

Virtaa Viljelijälle - hanke käynnistyi helmikuussa Anni Kekin aloitettua hankepäällikkönä. Hankkeen rahoittaa EU:n maaseuturahasto. Hanke käynnistyi tiedottamisella. Hankkeen toiminnasta tiedotettiin vuoden aikana yhteensä 55 tilaisuudessa ja kokouksessa, esimerkiksi yhdistysten kokouksissa sekä radiossa, televisiossa, lehdissä, sosiaalisessa mediassa ja Kaakonkantri.fi:ssä.

Hankkeen päätoimenpide on vaikeuksissa olevien viljelijöiden auttaminen. Useimmiten auttaminen käynnistyy tiläkäynnillä keskustellen. Sen jälkeen tilaa tuetaan mahdollisen muun avun hakemisessa, vaihtoehtojen löytämisessä ja tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamisessa.

Mukana olleita tiloja oli 51 ja henkilöitä 92. Mukana on ollut kaikenikäisiä viljelijöitä ja hieman yli puolet on ollut miehiä. Tuotantosuunnista eniten tiloista on ollut maidon-, viljan ja naudanlihan tuotannossa. Tilanteet tiloilla ovat olleet hyvin monenlaisia talousvaikeuksista ja uupumuksesta avioeroihin ja päihdeongelmiin.

Hanke toteutti kaksi Mielenterveyden ensiapu 1 - mielenterveys elämäntaitona - koulutusta. Ensimmäinen koulutus järjestettiin Lappeenrannassa 14. ja 22.11. Lappeen Harju Oy:n tiloissa yhteistyössä Melan kanssa. Koulutukseen osallistui 15 viljelijää. Toinen koulutus pidettiin Kouvolassa 1.-2.12. Koriolla Mikkilän tilalla yhteistyössä Vuoroveto-kriisikeskuksen kanssa. Koulutukseen osallistui 10 viljelijää.

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa kehitettiin yhteistyössä viljelijöiden hyvinvointimittaria. Mittari valmistuu vuoden 2018 alkupuolella.

4.5 Kannanotot ja tiedotteet

29.11.2017 Tiedote 17.11.2018: Lisää tarkkuutta hirvikannan säätelyyn

29.11.2017 'Missä on se välikäsi' - pohdittiin MTK-Kaakkois-Suomen 100-vuotisjuhlassa

13.11.2017 Eteläisten tuottajaliittojen kirje MTK:n johtokunnalle

13.11.2017 MTK-liittojen toiminnanjohtajien kirje MTK:n johtokunnalle

13.11.2017 Kommentit Kymenlaakson maakuntaohjelmaan

16.10.2017 Merkittävä osa sadosta jäämässä korjaamatta Kaakkois-Suomen pelloilta

13.10.2017 Lausunto Kymenlaakson maakuntaohjelmaan

13.10.2017 Puhtaalla ruualla on hintansa

30.8.2017 Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta lomituserjestelmien uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

29.8.2017 Maatalous on merkittävä osa ruokaketjua ja arvonlisäystä Kaakkois-Suomessa

29.8.2017 Kansanedustajat tutustumassa kaakkoissuomalaisesta viljelijävinkkelistä v. 2018 budjet-tiesityksen vaikutuksiin

29.8.2017 Pohjavesialueiden tarkistustyö etenee Kaakkois-Suomessa

5.6.2017 Kannanotto: Kuutostien muutossuunnitelmat

11.5.2017 Lausunto Kotkan-Haminan seudun strategisesta yleiskaavan valmisteluvaiheen selos-tuksesta

21.4.2017 Maakuntauudistus puhutti viljelijöitä - MTK-Kaakkois-Suomi piti kevätkokouksen

21.4.2017 Lausunto Kymenlaakson maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

21.4.2017 Kouvolan Vesi Oy:n Selänpään tekopohjavesihanke

21.4.2017 Kannanotto 6-tien liikennejärjestelyistä (Lappeenrannan Kärki - Imatran moottoritien alku)

29.3.2017 MTK-Kaakkois-Suomen, MTK-Hämeen, MTK-Uusimaan ja SLC-Nylandin yhteisen pelto-kasvivaliokunnan kannanotto

Liiton kannanotot, lausunnot ja tiedotteet löytyvät kaikki kokonaisuudessaan liiton kotisivuilta:

https://www.mtk.fi/liitot/kaakkoissuomi/tiedotteet_uutiset/fi_FI/tiedotteet_ja_uutiset/

4.6 Liiton kokoukset

Liiton kevätkokous pidettiin 19.4.2017 Etelä-Karjalan Osuuspankissa Lappeenrannassa. Kokoukseen osallistui 56 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 45 henkeä. Kokouksesitelmän piti MTK:n maatalousjohtaja Johan Åberg.

Liiton syyskokous pidettiin 4.12.2017 Kouvola-talolla Kouvolaissa. Kokoukseen osallistui 61 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 46 henkeä. Kokouksesitelmän piti MTK:n 3. puheenjohtaja, maanviljelijä Markus Eerola.

4.7 Johtokunnan toiminta

Liiton johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa.

Johtokunnan jäsenet osallistuivat aktiivisesti kokouksiin vuonna 2017:

	13.1.	10.3.	3.4.	1.6.	2.10.	6.11.
Kari Niemi	x	x	x	x	x	x
Helena Pesonen	x	x	x	x	poissa	x
Pekka Helkala	x	x	x	x	poissa	x
Janne Kainulainen	x	x	x	x	x	x
Aleksi Kivelä	x	x	x	x	poissa	poissa
Juha Muuronen	x	x	x	x	x	x
Juha Sajomaa	x	x	x	x	x	x
Matti Seitsonen	x	x	x	poissa	x	poissa
Antti Särkkä	x	poissa	x	x	x	x
Riitta Torikka	x	x	x	x	x	x
Matti Ahvonen (valtuuskunnan jäsen)	x	x	x	x	x	x

4.8 Edustus toimielimissä ja hankkeissa

Maakunnalliset yhteistyöryhmät

- Kymenlaakson liiton yhteistyöryhmä MYR
- Etelä-Karjalan liiton yhteistyöryhmä MYR
- Kymenlaakson liiton ympäristöpoliittinen neuvottelukunta
- ELY-keskuksen viljelijäraati
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen maaseutujaosto
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vesienhoidon yhteistyöryhmä
- Kouvolan lomitushallinnon yhteistoimintaryhmä
- Parikkalan seudun lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Savitaipaleen lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen metsäneuvosto
- Kaakkois-Suomen metsävaliokunta
- Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n maatalouden yhteistyöryhmä
- Kymijoen Työterveyshuollon yhteistyöryhmä
- Kouvolan Lääkärikeskuksen maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmä
- ProAgria Etelä-Suomi

Hankkeet

- Osta tilalta!
- Virtaa Viljelijälle

Muut

- Maanomistajien Arviointikeskus Oy
- Myllykosken tilitoimisto
- ProTalous Oy
- Kouvolan Maatalo Oy
- Viljelystalo Oy
- Harjun Oppimiskeskus
- Lappeen keskusravirata
- Raisio Oyj
- Metsä-Board Oyj (M-Real)
- Neoundustrial Oyj
- Fortum Oyj
- Neste Oil Oy

5. Maaseutunuoret

Maaseutunuorten valiokunnan kevätkokous pidettiin ravintola Polven Juustolassa 10.2.2017. Kevätkokouksessa valittiin kahdeksan valiokunnan jäsentä työvaliokuntaan, joka piti järjestäytymiskokouksensa heti valiokunnan kokouksen jälkeen. Työvaliokunnan puheenjohtajaksi ja MTK-Kaakkois-Suomen maaseutunuorten puheenjohtajaksi valittiin Susanna Suonio Lemiltä ja varapuheenjohtajaksi Anna-Kaisa Kouvo Savitaipaleelta. Työvaliokunta kokoontui vuoden 2017 aikana kolme kertaa.

Maaseutunuorten valtakunnallinen kevätparlamentti järjestettiin Sata lasissa -risteilyn merkeissä 17.-18.2017. Mukaan osallistui maaseutunuuoria myös Kaakkois-Suomesta.

Myllymäen perinteinen ulkoilupäivä järjestettiin 11.3.2017. Yhteistyökumppaneina tapahtumassa olivat LähiTapiola, Valtra, HKScan ja Metsägroup. Paikalla oli lähes 200 MTK-Kaakkois-Suomen alueen tuottajayhdistysten jäsentä, joista vajaa sata kävi laskettelemassa. Jäsenet saivat jäsenetuna hissilipun paikan päällä, lisäksi tarjolla oli tuttuun tapaan grillimakkaraa, nokipannukahvia ja munkkeja. Päivän aikana oli mahdollisuus myös kokeilla alppicurlingia.

Orastaa! 2017 -kevätretki järjestettiin Lappeenrannan seudulle 22.4.2016. Retkelle osallistui bussilastillinen jäsenistöä. Vierailukohteita olivat Pulsan Asema, Aki Aution maitotila, Preetzmannin puutarha sekä Kotiseutuyhdistyksen museo Lemillä.

Kesätapaaminen ”Päivä Tykkimäellä” järjestettiin 30.6.2016. Osallistujia oli noin 200 ja päivä houkuttelee vuosi suodelta enemmän jäsenistöä perheineen mukaan.

Kansanedustajien kummitilatoiminta jatkui elokuussa Helena Pesosen maitotilalla Rautjärvellä. Paikalla olivat kansanedustaja Anneli Kiljunen (sd.) ja Ari Torniainen (kesk.) sekä MTK-Kaakkois-Suomen luottamushenkilöitä. Tilaisuus oli onnistunut ja tapahtuma huomioitiin mm. Parikkala-Rautjärven Sanomissa.

Kuluttajatyötä maaseutunuoret tekivät Lappeenrannan maaseutumarkkinoilla syyskuussa jakamalla uutispuuroa. Annoksia meni noin 600.

Valtakunnallinen syysparlamentti oli Turussa marraskuussa ja MTK-Kaakkois-Suomesta osallistujia oli 9 henkilöä.

Valiokunnan syyskokous pidettiin 25.11.2017 Sokos Hotelli Lappeessa MTK-Kaakkois-Suomen liiton 100-vuotisjuhlien jälkeen. Kokouksen jälkeen oli maaseutunuorten pikkujoulut, jonne osallistui 40 maaseutunuorta. Mukana oli myös keskusliiton maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtaja.

Joulutulet sytytettiin Kaakkois-Suomessa 22.12.2017 seuraavilla paikkakunnilla: Parikkala, Lemi/Lappeenranta, Savitaipale, Anjalankoski, Kaakko ja Elimäki.

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1 Maaseutuyrittäjyys

Maa- ja metsätalouden lisäksi liitto vastaa myös maaseudun pienyritysten edunvalvonnasta Kaakkois-Suomessa. Liiton maaseutuyrittäjävastaavana toimii Juha Sajomaa (MTK-Elimäki). Juha Sajomaa on jäsenenä myös eteläisten tuottajaliittojen yhteisessä elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnassa, joka edistää alueellista yrittäjyyteen liittyvää edunvalvontaa. Toisena jäsenenä valiokunnassa on Jarmo Rautio (MTK-Vuoksi). Alueellinen valiokunta on neljän tuottajaliiton yhteinen ja siihen kuuluu MTK-Häme, MTK- Kaakkois-Suomi, MTK-Uusimaa ja SLC Nyland. Eteläisten liittojen verovaliokunnan jäseninä toimivat Pekka Vihtonen (Lappee) ja Matti Ahvonen (Joutseno).

MTK-Kaakkois-Suomi vaikutti otsikon teemaan yhteisvaliokuntien kautta, edustajat vero- sekä elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunnissa osallistuivat aktiivisesti valiokuntatyöskentelyyn.

MTK:n eteläisten liittojen verovaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja valiokunta käsiteli mm. yritys- ja kiinteistöverotukseen liittyviä aiheita.

Uutena verovähennyksenä yrittäjävähennys (5.000€) on toistaiseksi voimassa oleva, maatalouden osalta verovaikutus riippuu tilan ansio-/pääomatulojen suhteesta.

Maatalouskiinteistöjen kiinteistöverotuksen osalta MTK:n eteläisten liittojen verovaliokunta piti ensisijaisena vaihtoehtona kiinteistöveron poistoa. Jos kiinteistövero maatalouskiinteistöistä ei voida poistaa, suhtautuu verovaliokunta varovaisen myönteisesti julkisuudessa esillä olleeseen ehdotukseen, jossa maatalouskiinteistöille luotaisiin oma veroluokka.

Eteläisten liittojen elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui myös kaksi kertaa.

MTK:n valiokuntaudistuksen myötä entisen maaseutuyrittäjävaliokunnan toimenkuva laajeni ja nimi muuttui. Uusi elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta käsittelee jatkossa myös energia-asioita. Puheenjohtajana toimi Arto Laine (MTK Häme) ja varapuheenjohtajana Juha Sajomaa. Valiokunta aloitti toimintansa heti vuoden alusta ja ensimmäiseksi piti suunnitella, miten työ uudistuneen toimenkuvan myötä käynnistetään. Tehtäviä on paljon laajan asiakokonaisuuden takia. Koska keskusliiton vastaava valiokunta hoitaa valtakunnantason asioita, keskittyy alueellinen valiokunta maakunnallisiin edunvalvontakysymyksiin. Yhteistyötä ja viestintää keskusliiton suuntaan lisätään, hyvänä esimerkkinä valiokuntien yhteiskokous kesäkuussa maaseutuyrityksessä Pukkilassa.

Maakuntaudistus oli kuluvan vuoden suurin asia valiokunnassa. MTK-liitoista on edustukset valmisteluryhmissä ja tuloksia on saatu aikaan. Tuottajaliittojen rooli valiokunnan alueella tulee olemaan hyvin merkittävä, koska Kaakkois-Suomessa, kuten Hämeessä, ELY-keskusten tehtävät ja

kaantuvat kahden maakunnan kesken, eikä keskeneräinen SOTE-uudistus tilannetta yhtään helpota. Tavoitteena on, että uudet maakuntavaltuustovaalit pidetään syksyllä 2018. Valiokunta pitää hyvin tärkeänä maaseutua ymmärtävien edustajien saamista maakuntahallintoon. Byrokratian purkutalkoiden ja maakuntauudistuksen myötä pitää maaseudun yritysten saada viranomaismuormitusta helpotettua, jotta aikaa jäisi enemmän varsinaiseen työhön.

Yksi painopistealueista jo vanhan valiokunnan aikaan oli maaseudun tiestön kunto. Tähän ei merkittävää parannusta ole viime vuosina saatu aikaan. Valiokunta pitää valtion lisärahoitusta välttämättömänä ja tekee työtä sen saamiseksi.

Myös kiinteät laajakaistayhteydet ovat tärkeitä, koska langattomien verkkojen kapasiteetti haja-asutusalueilla ei tule riittämään. Selvitteillä onkin, pitäisikö lakiin saada velvoite toimivista yhteyksistä. Perusinfran toimivuus on maaseudun ja sitä kautta koko Suomen elinehto.

Maaseutumatkailu on tulevaisuudessa yhä merkittävämmässä roolissa maaseudulla. Ulkomailta tulevat turistit ovat löytäneet Suomen puhtaan luonnon. Myös lähiruoka ja erilaiset 'greencare' -palvelut ovat kysytyjä ja niiden merkitys kasvaa jatkuvasti. Valiokunnassa käytiin keskustelua, miten yrittäjien yhteistyötä voisi kehittää ja sen myötä saada parempia palvelupaketteja maksaville asiakkaille.

Valiokunta otti kantaa myös alkoholilainsäädännön uudistukseen ja ruoan vientipanostuksiin valtakunnassa. Maakunnissa järjestettiin seminaareja koskien julkisia hankintoja, näistä seminaareista tiedotettiin MTK-Kaakkois-Suomen kautta.

Valiokunta kehittää keskinäistä yhteydenpitoa, koska tapaamiset ja kokoukset ovat pitkien matkojen takia haastavia. Erilaisia etäkokousvälineitä pyritään hyödyntämään ja Sharepoint -työtila otetaan käyttöön. Maaseutuyrittäjyys on Suomen hyvinvoinnin kulmakivi ja sen eteen valiokunta on sitoutunut toimimaan.

MTK:n uusi jäsenpalvelu 'hankinta-asiamies.fi' (<http://hankinta-asiamies.fi>) jaettiin jäsenille käyttöön osana järjestön yrittäjyysedunvalvontaa ja palvelujen kehittämistyötä.

6.2 Peltokasvit

Vuoden 2017 kasvukautta värjivät kylmyys, sateet ja suuret alueelliset poikkeavuudet. Kylvöt tehtiin paikoin lumisateessa. Peltojen vesitalouden kunto nousi suureen rooliin puintiolosuhteiden osalta.

Kasvukauteen lähdettiin maailmalla suurin varastoin, jotka pitivät viljan hinnan alhaalla. Vuoden 2018 alussa varastot ovat edelleen suuria. Suurta viljan hinnan korotusta ei ole odotettavissa vuonna 2018. Suomeen joudutaan tuomaan leipävehnää. Rehuteollisuus korvaa vehnällä ohraa, joten ohrankin loppuvarastot ovat edellisen vuoden tasolla. Viljelijöiden olisi hyvä miettiä pelloilla muitakin vaihtoehtoisia viljelykasveja.

Syksyn sateet ja myöhään jatkuneet puinnit laskivat kevätvehnän ja rukiin sakolukua heikentäen leivontalaatua. Punahomeen aiheuttamaa DON-hometoksiinia on todettu tämän vuoden viljasa-dossa paljon. (VYR)

Vuoden 2017 viljasato, 3,4 miljardia kiloa, jäi 2000-luvun toiseksi pienimmäksi. Viljasatoa vähensivät sekä poikkeuksellisen suuret katoalat että pienentyneet viljelyalat. Vain rukiin ala ja sato olivat tänä syksynä tavallista suurempia. Satotappioita tuli eniten syysateiden piiskaamalla alueilla Itä- ja Pohjois-Suomessa. Muualla maassa satomäärät korjattua alaa kohti, kiloa/hehtaari, olivat monin paikoin suurimpia tällä vuosituhanella. (Lähde:VYR).

(lähde: Ilmatieteen laitos)

Edellä olevasta taulukosta käy ilmi tehoisan lämpösunnan kertymä kahdelta mittauspisteeltä kasvukaudelta 2017. Ruskea jana kuvaa 30 vuoden keskiarvoa ja vihreä vuoden 2017 summaa. Lämpösunnan ja auringonsäteilyn vähäisyydestä johtuen tuleentuminen oli hidasta.

Vehnä

Vehnistä 15 % täytti leipävehnälaadun. Viidenneksestä mitatuista näytteistä don -toksniinit pudotivat laadun elintarvikerajan alle.

Kauran keskimääräinen hehtolitrapaino 57,1 kiloa on noin puoli kiloa korkeampi kuin viimeisten kolmen ja viiden vuoden keskiarvo. Pieniä jyviä on myös edellisiä vuosia vähemmän. Myöhään jatkuneet puinnit laskivat myös kauran hehtopainoa.

Ohran hehtopaino matala

Ohran keskimääräinen hehtopaino 64,0 kiloa on alhaisempi kuin kolmen ja viiden edellisen vuoden keskimääräinen hehtopaino. Noin puolet tutkituista näytteistä on hehtopainoltaan vähintään 64 kiloa.

Rukiin omavaraisuus palautumassa

Ruissato, 114 miljoonaa kiloa, on suurin sitten vuoden 1990. Se riittää kattamaan noin sadan miljoonan kilon kulutuksen kotimaassa vuodeksi eteenpäin. 2000-luvulla ruissato on riittänyt kattamaan kotimaan vuosikulutuksen vain kolme kertaa. Syyskylvöt jäivät edellisvuodesta, joten syksyllä 2018 kannattaa harkita rukiin kylvöä.

Rypsi ja rapsi

Rapsi ohitti rypsin ensimmäistä kertaa viljelypinta-alassa. Kokonaisviljelyala nousi edellisvuodesta n. 5.000 hehtaarilla. Huonot korjuukelit vaikeuttivat öljykasvien puintia, erityisesti rapsia jäi huomattavia määriä korjaamatta.

Sää kuritti härkäpapua ja hernettä

Härkäpavun viljelyala oli tänä vuonna yhtä suuri kuin perunan. Kurja korjuusää pienensi korjuualan viime vuoden tasolle, vaikka kylvöala oli kolmanneksen suurempi kuin viime vuonna. Korjattu satomäärä jäi hehtaaria kohti laskettuna pieneksi, 2.100 kiloon hehtaarilta. Korjattu kokonaissato jäi siten 18 prosenttia pienemmäksi kuin viime vuonna. Herneen puintia sää vaikeutti vielä enemmän. Härkäpavulla ja herneellä olisi kova kysyntä tulevalla kasvukaudella ja niitä kannattaisi harkita kylvöön.

Nurmiviljely selvisi säästä huolimatta

Nurmen viljelyllä on Kaakkois-Suomessa vankka asema, nurmea käytetään rehuntuotantoon ja laidunnukseen, myös viherlannoitusnurmien osuus on kasvanut.

Säilörehusadon kokonaismäärä oli Kaakkois-Suomessa kohtuullisen hyvä, toisen korjuukerran laatu jäi selvästi heikommaksi kuin ensimmäisen. Kuivaheinän korjuussa oli hankaluuksia jatkuvien sateiden takia. Heinän satomäärästä muotoutui keskimääräinen, laatu vaihtelee hyvästä heikkoon.

Alla olevasta taulukosta näkyy viime vuoden sato Kaakkois-Suomessa kasvilajeittain (lähde: Tike).

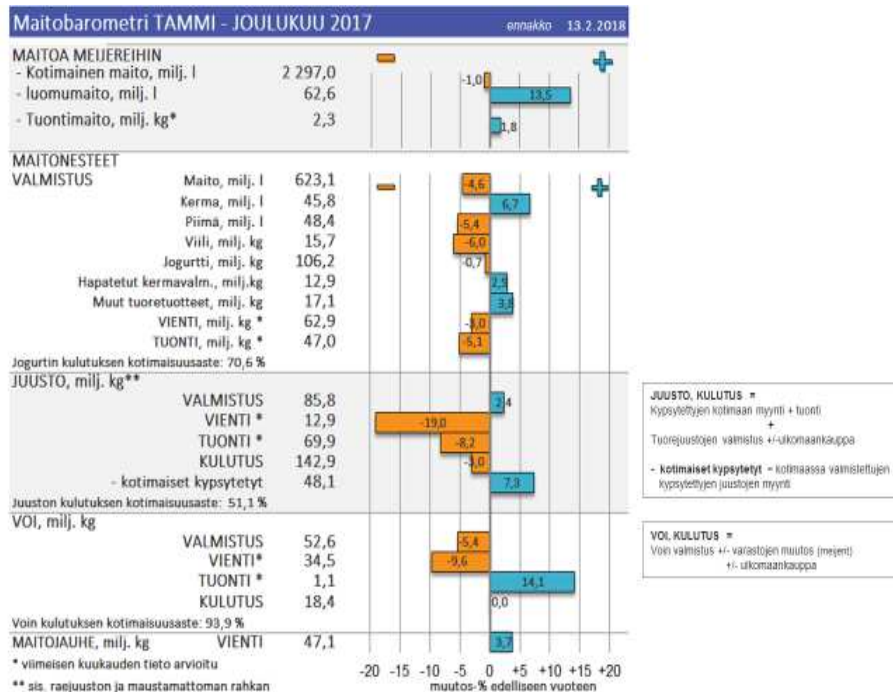
	Kg/ha	Yht. milj. kg
Vehnä	4070	789
Ruis	3960	114
Ohra	4050	1450
Kaura	3700	1011
Rypsi	1640	90
Kumina	580	10
Härkäpapu	2070	33

6.3 Maito

Maidontuotanto Suomessa väheni vuonna 2017 yhteensä 23 miljoonalla litralla ja 1,0 prosentilla. Tuotanto kääntyi kesällä kasvuun ja lisääntyi toisella vuosipuoliskolla vajaan prosentin. Alkuvuoden-maidontuotannon laskuun vaikuttivat mm. maidontuotannon vähentämissopimukset, joiden piirissä oli yhteensä noin 1.500 maitotilaa. AB- tukialueen maidontuotanto väheni 2,3 % ja AB-alueella tuottajien ja lypsylehmien määrä pieneni C-alueita enemmän. Maidontuotannosta luopuminen kiihtyi vuoden 2017 aikana. Tuottajien määrä laski vuoden lopulla 6.810 tilaan, missä on vähennystä 6,9 % edellisvuodesta. Lypsylehmien keskituotos kohosi vuonna 1,5 % edellisvuodesta.

Kaakkois-Suomessa maitoa tuotettiin 97 miljoonaa litraa, joka on -3,8% edellisvuodesta. Maidon 2017 tilityshinta oli 1,6 % ja 0,6 snt/l vuotta 2016 korkeampi. Hinta nousi vuoden loppupuolella (39,52 snt/ltr).

Vuoden 2017 sääolot, eläinsuojelulain valmistelu, maidon hinnan epävakaus ja maitomarkkinoiden kiihtyvä kasvu aiheuttavat huolta kaakkoissuomalaisissa maidontuottajissa. Maidontuottajien ahdinkoa helpottamaan valmistellut kriisituot (maidontuotannon vähentämistuki ja poikkeuksellinen mukautustuki) tulivat maksatukseen vuoden 2017 aikana. Eläinsuojelulain uudistus keskusteltiin. Lakiluonnoksen alkuperäisenä tavoitteena oli esim. parsinavetoiden käytön kieltäminen kokonaan. Loppuvuodesta tilanne lakiluonnoksen sisällön osalta on tältä osin hieman helpottunut. Laki on lausuntokierroksella vuodenvaihteessa.

6.4 Liha

Sianliha

Suomalaisen sianlihantuotannon strategia 2017-2030 valmistui viime vuonna. Strategisia tavoitteita ovat mm:

- Sianlihan kulutus henkeä kohti säilyy vuoden 2015 tasolla
- Tutkimustietoa lihan terveysvaikutuksista ja kuluttajien käyttäytymisestä lisätään
- Peltotukia suunnataan nykyistä enemmän valkuaiskasvien tuotantoon ja tutkimuspanosta kohdistetaan kotimaisen valkuaisuotannon kilpailukyvyyn parantamiseen
- Sikojen terveys saadaan säilymään maailman parhaalla tasolla
- Antibioottien käyttö puolitetaan vuoden 2015 tasosta
- Salmonellavapaa tuotanto säilytetään
- ASF pidetään maasta ulkona; ei mykoplasmaa, PRRS, PED

Afrikkalainen sikarutto on tällä hetkellä todellinen uhka, sillä sitä on runsaasti maamme lähialueilla. Luonnonvarakeskus Luken arvion mukaan villisian kanta vuonna 2017 nousi 4.300 yksilöön, missä kasvua edelliseen vuoteen on 26 %. Luken mukaan villisikakanta on tiheimmillään Kaakkois-Suomen alueella, mutta määrä väheni kuitenkin viime vuonna edellisvuodesta. Maa- ja metsätalousministeriö tuki viime vuonna villisikatarhojen aitojen (kuten sikatarha-aitaustenkin) rakentamista. Aikaa on jatkettu kesäkuun 2018 alkuun saakka, mihin mennessä tarhoilla on oltava asetuksen 442/2017 mukainen aitaus.

Kaakkois-Suomessa oli vuonna 2016 n. 35 tilaa ja 15.000 sikaa. Tilojen määrän ennustetaan pienevän. Tuotanto ei vähene samassa suhteessa, sen ennustetaan tasaantuvan vuoteen 2020 mennessä noin reiluun 3 miljoonaan kiloon. Sianlihantuotannon osuus maatalouden myyntituloista oli viime vuonna vajaat 7-8 % eli reilut 5 miljoonaa euroa. Erikoistumista ja uusia avauksia tarvitaan, hyvänä esimerkkinä tästä mainittakoon Parikkalassa alkanut villasian eli mangalitzan kasvatus.

Naudanliha

Naudanlihan tuotannon osuus maatalouden myyntituloista Kaakkois-suomessa oli v. 2016 hieman yli 10 % ollen 8,2 miljoonaa euroa. Nautatilojen lukumäärä oli vajaat 150. Naudanlihan tuotanto on tällä hetkellä tasolla 2,5 miljoonaa kg, ja sen ennustetaan hieman laskevan vuoteen 2020 mennessä. Samoin kuin sianlihan osalta, tuotannon määrä laskee kuitenkin vähemmän kuin tilojen määrä.

Eteläisten tuottajaliittojen (MTK-Kaakkois-Suomi, MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Varsinais-Suomi, MTK-Satakunta, MTK-Pirkanmaa, SLC) yhteinen lihavaliokunta edustaa eri alueita ja tuotantosuuntia kattavasti. Lihavaliokunta osallistui viime vuonna liha-alan suureen seminaariin Helsingissä marraskuussa. Seminaarissa esillä oli mm. tulojen jakautumisen vinoutuminen lihaketjussa. Valiokunta jätti MTK:n johtokunnalle kannanoton, jossa esitettiin huoli kotieläintuotannon jatkumisesta ja kehittämisestä erityisesti AB-alueella. Kotieläintilojen näkymät ja kannattavuus ovat yleisesti heikentyneet, ja tilanne korostui viime syksyn surkeiden sadonkorjuuolojen takia. Valiokunnan kannanotossa linjattiin, että MTK:n tulee toimia kannattavan tuotannon edellytyksiä parantavasti. Kotieläintuotanto parantaa ravinteiden kierrätystä ja mahdollistaa monipuolisen kasvivuorottelun.

Seuraavasta kuvasta käy ilmi, miten vähäistä on antibioottien käyttö suomalaisessa tuotannossa.

6.5 Luomu

Luomutuotanto jatkoi Kaakkois-Suomessa hienoista kasvua. Luomuvalvottuja tiloja oli vuonna 2017 Kaakkois-Suomessa n. 230 kappaletta (n.7 % kaikista tiloista) ja peltoa oli luomuvalvonnassa n. 15.000 hehtaaria (10 % Kaakkois-Suomen peltoalasta). Uutta sopimuspeltoa siirtymävaiheeseen tuli Kaakkois-Suomeen n.2.000 ha.

Luomutuotteiden markkinatilanne oli kaiken muun maataloustuotemarkkinan kanssa samalla tavalla haastavassa tilanteessa. Tuottajahinnat nousivat hieman edellisestä vuodesta. Edelleen osa luomu-tuotetuista tuotteista markkinoidaan tavanomaisena, suurimpana maito.

Suurin tuotannon kasvu oli Luomu-puhdaskauran tuotannossa. Puhdaskaurasta maksettava tuottajahinta oli myös erittäin houkutteleva ollen lähes kaksinkertainen rehukauraan verrattuna. Puhdaskauran kysyntä on edelleen kovassa kasvussa.

Tiloilla kiinnostus luomutuotantoa kohtaan on edelleen kasvussa. Koulutukset ovat kysytyjä ja kurssit täynnä. Yksi kiinnostusta lisäävä asia on muutaman vuoden toiminut Kymen Luomu-osuuskunta, mikä helpottaa tuotteiden markkinointia. Osuuskunnan kautta pieniäkin eriä on helpompi markkinoida.

Luomun satovuosi oli hankala, kuten koko vuosi muutenkin sääolojen takia. Laadukkaan viljan saaminen oli hankalaa ja elintarvikelaatuisen viljan kysyntä ja hinta kohosivat loppuvuodesta reilusti. Heinä ja säilörehusadot olivat määrällisesti hyviä, ja viljasadot (mitkä saatiin korjattua) oli keskiarvon tasoisia (n.2.700 kg/ha). Härkäpapu pitkän kasvuajan takia jäi osittain korjaamatta ja korjattu sato jäi määrältään keskiarvosta, ollen n.2.000 kg/ ha.

6.6 Ympäristö- ja maapolitiikka

MTK:n eteläisten liittojen (Uusimaa, Häme, SLC, Kaakkois-Suomi) maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana yhden kerran. Kokouksessa käsiteltiin yleisesti valiokunnan tehtäviä ja alueellisesti meneillään olevia asioita, mm. kaavoitustilanteita, maakuntauudistuksen vaiheita, MTK:n valiokuntauudistusta, ajankohtaisia ympäristöasioita ja vireillä olevia lakimuutoksia.

Kukin MTK-liitto laati itsenäisesti kannanottoja lakiehdotuksiin ja muihin vireillä oleviin uudistuksiin.

Kymenlaakson maakuntakaavan päivitys aloitettiin vuoden 2016 loppupuolella. Maakuntakaavan päivittäminen jatkui vuonna 2017 ja sen laatimisprosessiin on osallistuttu aktiivisesti.

Maakuntaliitto järjesti kaavoitusvalmisteluun liittyviä työpajoja aiheenaan mm. Viherrakenne maakuntakaavassa. MTK-Kaakkois-Suomen edustajat osallistuivat työpajoihin ja ottivat aktiivisesti kantaa tulevaan maakuntakaavaan ja viherrakenne-keskusteluun.

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus Kymenlaakson ympäristöpoliittisessa neuvottelukunnassa, jonka kautta edellä mainittuihin teemoihin pyritään vaikuttamaan suunnittelun alkuvaiheissa.

6.7 Sosiaalipolitiikka

MTK-Kaakkois-Suomi aloitti vuoden 2017 alussa Virtaa Viljelijälle-hankkeen, jonka päätavoite on löytää apua tarvitsevia tiloja ja opastaa viljelijöitä tarvitsemansa avun pariin. Hankkeesta on erillinen osio tässä toimintakertomuksessa.

MTK:n eteläisten liittojen hyvinvointivaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 11.4. ja 21.9. Valiokunnan jäseniä Kaakkois-Suomesta ovat Riitta Torikka ja Helena Pesonen, jotka osallistuivat valiokunnan toimintaan aktiivisesti. Valiokunnassa käsiteltiin ajankohtaisia asioita lomituksen ja työterveyshuollon saralta. Valiokunta seuraa erityisesti edellä mainittujen palvelujen suunnittelua

maakuntauudistuksen valmistelussa.

MTK-Kaakkois-Suomi järjesti jäsenilleen Hyvinvointipäivän 28.1.2017 Lappeenrannassa, mukana oli noin 60 osallistujaa.

Suosittu ulkoilutapahtumat Myllymäessä Joutsenossa ja Mielakassa Kouvolassa vetivät väkeä ulkoilemaan ja huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan.

7. Liiton talous

Dokumentit ovat toimintakertomuksen liitteenä.

8. Jäsenpalvelut

MTK-Kaakkois-Suomi on ollut mukana uudessa jäsenpalveluvaliokunnassa, joka on yhteinen muiden eteläisten liittojen kanssa. Lisäksi Kaakkois-Suomesta on edustus MTK:n keskusliiton jäsenpalveluvaliokunnassa. Jäsenpalvelujen kehittämiseen on osallistuttu aktiivisesti ja lähtökohta kehittämiselle on jäsenten tarpeet. Liitto on ollut mukana monella tasolla järjestön mittavassa uudistus-työssä ja jäsenmaksu-uudistuksen valmistelussa ja siitä on kerrottu kentälle.

Alueellisia jäsenpalveluja on kehitetty mm. erilaisten koulutusten ja neuvontatilaisuuksien kautta, joihin kimmoke on tullut jäsenistöltä.

Liitto jatkoi jäsenten ja toimijoiden hankintaosaamisen kehittämistä vuonna 2017. Olimme mukana tilaisuuksissa, joissa osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksesta, riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta syvennettiin.

Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa vuonna 2016 alkanut viljelijöiden hyvinvointihanke (Virtaa viljelijälle) jatkuu. Hankkeen myötä saatuja kokemuksia voidaan hyödyntää myös toiminnan jäsenpalvelujen suunnittelussa.

Osana jäsenpalveluja viestimme asiapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla jäsenten elinkeinoista ja niiden vastuullisista käytännöistä.

Jäsenedut

Lisätietoa internet-sivuilta:

<http://www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut>

http://www.mtk.fi/liitot/kaakkoissuomi/jasenedut/fi_FI/kaakkoissuomi_jasenedut/

9. Liiton johtokunnan 2018 yhteystiedot

Liiton johtokunta järjestäytyi tammikuun 2018 kokouksessaan. Vuoden 2018 johtokunnan puheenjohtajat ja jäsenet ovat seuraavat:

Kari Niemi, puheenjohtaja, puh. 040 704 4696

Pekka Helkala, varapuheenjohtaja, puh. 040 517 8370

Janne Kainulainen, jäsen puh. 050 309 4805

Aleksi Kivelä, jäsen, puh. 040 755 0413

Juha Muuronen, jäsen, maaseutunuorten edustaja, puh. 040 507 8341

Helena Pesonen, jäsen, MTK:n valtuuskunnan jäsen, puh. 040 760 2735

Juha Sajomaa, maaseutuyrittävävastaava, puh. 040 512 2765

Matti Seitsonen, kuluttajavastaava, MTK:n valtuuskunnan jäsen, puh. 0500 753 763

Antti Särkkä, jäsen, puh. 050 356 6997

Riitta Torikka, jäsen, puh. 050 541 0411

Jouni Aalto, MTK:n valtuuskunnan jäsen (metsä), puh. 050 5278670

Matti Ahvonen, MTK:n valtuuskunnan jäsen, puh. 050 523 5483

Annukka Kimmo, MTK:n metsäjohtokunnan 2. puheenjohtaja, puh. 0400 578 621

Timo Partinen, MTK:n valtuuskunnan jäsen (metsä), 0400 298 667